

KONKURS WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE DLA UCZNIÓW KLAS IV-VIII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

ETAP WOJEWÓDZKI
23 lutego 2022 r. godz. 9.00

Uczennico/Uczniu:

1. Arkusz składa się z 14 zadań, na których rozwiązanie masz **90** minut.
2. Pisz długopisem/piórem - dozwolony czarny lub niebieski kolor tuszu.
3. Nie używaj ołówka ani korektora. Jeżeli się pomylisz, przekreśl błąd i napisz inną odpowiedź.
4. Pisz czytelnie i zamieszczaj odpowiedzi w miejscu do tego przeznaczonym.

Życzymy powodzenia!

Maksymalna liczba punktów	80	100%
Uzyskana liczba punktów		%
Podpis Przewodniczącej/-ego Rejonowej Komisji Konkursowej		

Materiał źródłowy do zadania 1.

Fragment Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 1.

Rzeczpospolita Polska jest dobrem wspólnym wszystkich obywateli.

[...]

Art. 4.

1. Władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do Narodu.
2. Naród sprawuje władzę przez swoich przedstawicieli lub bezpośrednio.

[...]

Art. 7.

Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.

[...]

Art. 8.

Konstytucja jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 10.

1. Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej opiera się na podziale i równowadze władzy [...]

<https://isap.sejm.gov.pl>

Zadanie 1.1. (0–5)

Uzupełnij tabelę – obok każdego artykułu wpisz odpowiadającą mu nazwę zasady demokratycznego państwa.

...../ 5

Artykuł	Nazwa zasady
Art. 1.	
Art. 4.	
Art. 7.	
Art. 8.	
Art. 10.	

Zadanie 1.2. (0–1)

...../ 1

Podaj nazwy wszystkich rodzajów władzy, do których nawiązuje Art. 10. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

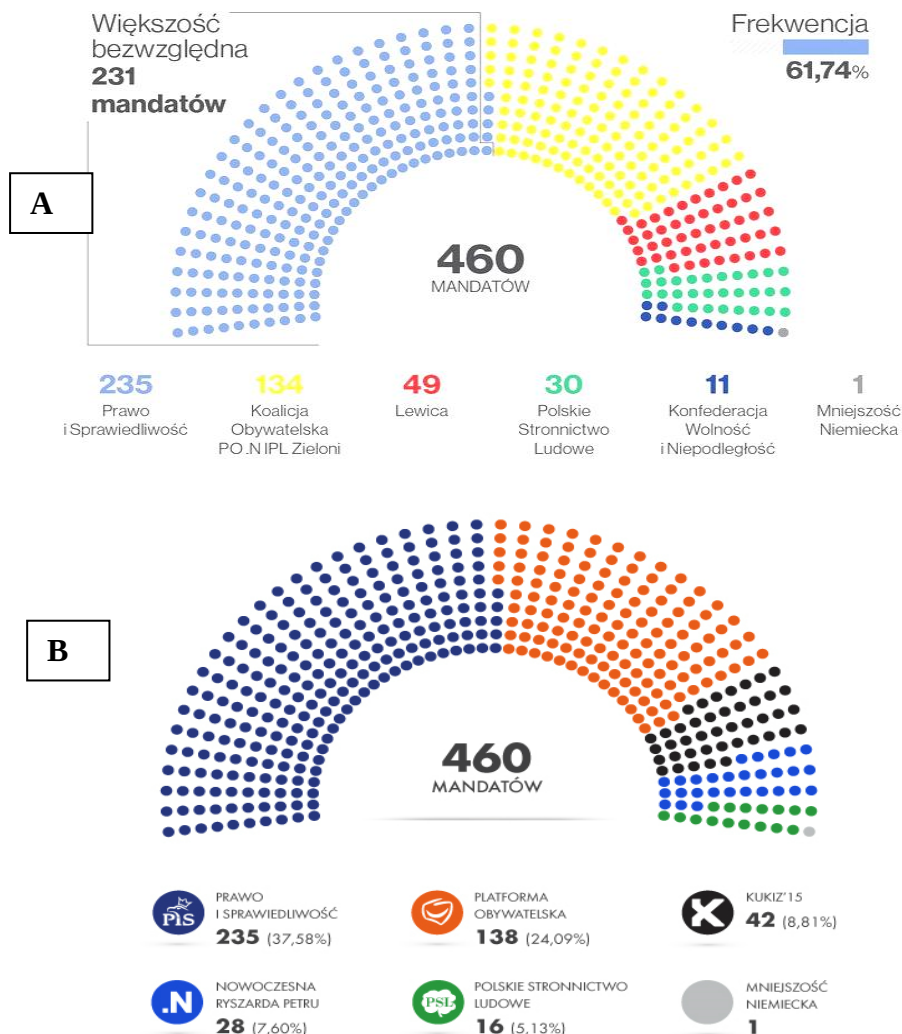
.....

.....

.....

Materiały źródłowe do zadania 2.

Infografiki dotyczące wyników wyborów

Na podstawie: www.infograficy.pl

Zadanie 2.1. (0–2)

...../ 2

Rozstrzygnij, która infografika – A czy B – odnosi się do wyborów z 2015 roku. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do informacji zawartych na obu infografikach.

Rozstrzygnięcie:

Uzasadnienie:

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2.2. (0–5)

Dokończ zdania 1-4. Zaznacz właściwe odpowiedzi spośród podanych.

1. Bierne prawo wyborcze w wyborach – których dotyczy materiał źródłowy – ma obywatel polski, który najpóźniej w dniu głosowania ukończył lat
 - A. 18.
 - B. 21.
 - C. 25.
 - D. 30.

2. Ważność wyborów, których dotyczy materiał źródłowy, w świetle przepisów konstytucyjnych stwierdza
 - A. Prezydent.
 - B. Sejm.
 - C. Sąd Najwyższy.
 - D. Trybunał Konstytucyjny.

3. Kadencja instytucji, do której odwołują się materiały źródłowe, trwa lat
 - A. 3.
 - B. 4.
 - C. 5.
 - D. 6.

4. Tzw. próg wyborczy dla koalicyjnego komitetu wyborczego w wyborach, do których nawiązuje materiał źródłowy, wynosi
 - A. 3%.
 - B. 5%.
 - C. 8%.
 - D. 10%.

5. Wybory do organu, którego dotyczy materiał źródłowy w zwykłym trybie (poza przypadkami skrócenia kadencji), prezydent zarządza:
 - A. na dzień przypadający w ciągu 60 dni przed upływem 4 lat od rozpoczęcia kadencji tego organu.
 - B. na dzień przypadający nie później niż w ciągu 45 dni od dnia zarządzenia.
 - C. nie później niż na 90 dni przed upływem 4 lat od rozpoczęcia kadencji tego organu.
 - D. nie później niż na 100 dni przed upływem 4 lat od początku kadencji.

Zadanie 3. (0–6)

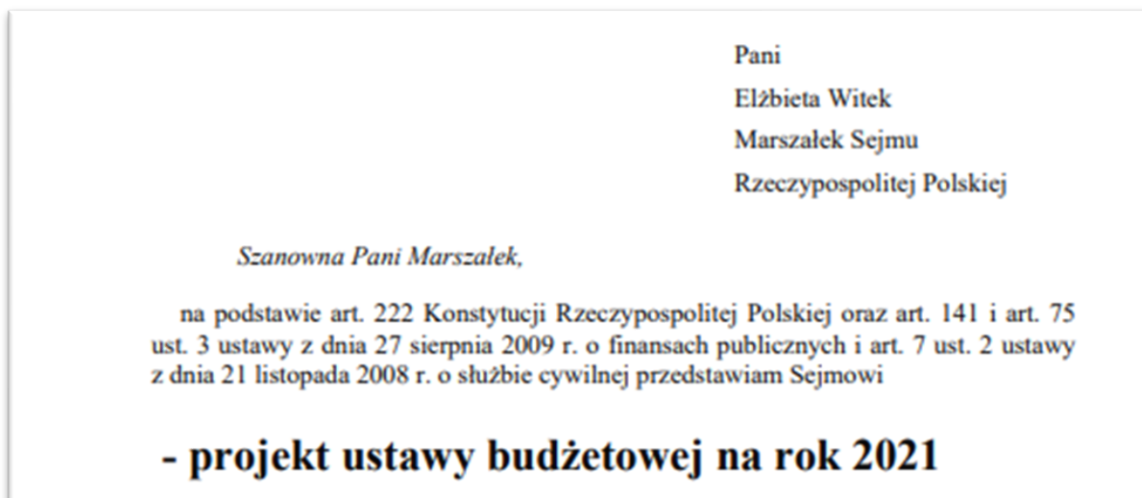
...../ 6

Ocen prawdziwość podanych informacji. Zaznacz P, jeżeli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

1.	Osoba, która w dniu głosowania ukończyła 25 lat, może kandydować na senatora (jeśli spełnia inne wymagane warunki).	P	F
2.	Klub parlamentarny w Sejmie może utworzyć grupa minimum 10 posłów.	P	F
3.	Członkowie Rady Ministrów mają obowiązek udzielenia odpowiedzi na interpelacje i zapytania poselskie w ciągu 21 dni.	P	F
4.	Inicjatywę ustawodawczą posiadają Marszałkowie Sejmu i Senatu.	P	F
5.	Wybory do Senatu odbywają się w okręgach jednomandatowych.	P	F
6.	Wybory do Sejmu i Senatu odbywają się w tym samym czasie.	P	F
7.	W obecnym Sejmie istnieją cztery kluby parlamentarne (stan na dzień 22 lutego 2022 r.).	P	F
8.	Skrócenie kadencji Sejmu oznacza jednocześnie skrócenie kadencji Senatu.	P	F
9.	Marszałkiem Seniorem jest osoba, która w poprzedniej kadencji Sejmu pełniła funkcję Marszałka.	P	F
10.	Komisję śledczą do zbadania określonej sprawy może powołać wyłącznie Sejm.	P	F

Materiał źródłowy do zadania 4.

Fragment dokumentu

<https://orka.sejm.gov.pl>

Zadanie 4.1. (0–1)

...../ 1

Podaj konstytucyjną nazwę podmiotu, który przedłożył Sejmowi zaprezentowany w źródle dokument.

.....

Zadanie 4.2. (0–2)

...../ 2

Dokończ zdania 1-2. Zaznacz właściwe odpowiedzi spośród podanych.

1. W świetle konstytucyjnych przepisów zaprezentowany w źródle dokument musiał być przedstawiony Sejmowi najpóźniej
 - A. na 1 miesiąc przed rozpoczęciem roku budżetowego.
 - B. 21 dni przed rozpoczęciem roku budżetowego.
 - C. 14 dni przed rozpoczęciem roku budżetowego.
 - D. na 3 miesiące przed rozpoczęciem roku budżetowego.
2. W przypadku uchwalenia przez Sejm projektu ustawy, do której nawiązuje źródło, Senat ma na jej rozpatrzenie
 - A. 7 dni.
 - B. 14 dni.
 - C. 20 dni.
 - D. 30 dni.

Zadanie 4.3. (0–2)

...../ 2

Przedstaw dwie możliwości, jakie miał Prezydent RP w sytuacji, kiedy trafił na jego biurko uchwalony przez Sejm przedstawiony w źródle dokument.

-
-

Materiał źródłowy do zadania 5.

Fragment Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 13.

Zakazane jest istnienie partii politycznych i innych organizacji odwołujących się w swoich programach do totalitarnych metod i praktyk działania nazizmu, faszyzmu i komunizmu, a także tych, których program lub działalność zakłada lub dopuszcza nienawiść rasową i narodowościową, stosowanie przemocy w celu zdobycia władzy lub wpływu na politykę państwa albo przewiduje utajnienie struktur lub członkostwa.

<https://isap.sejm.gov.pl>

Zadanie 5. (0–2)

...../ 2

Rozstrzygnij, czy przytoczony w źródle przepis stanowi ograniczenie zasady pluralizmu politycznego. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do:

- 1) definicji tego pojęcia;**
- 2) materiału źródłowego.**

Rozstrzygnięcie:

Uzasadnienie:

.....

.....

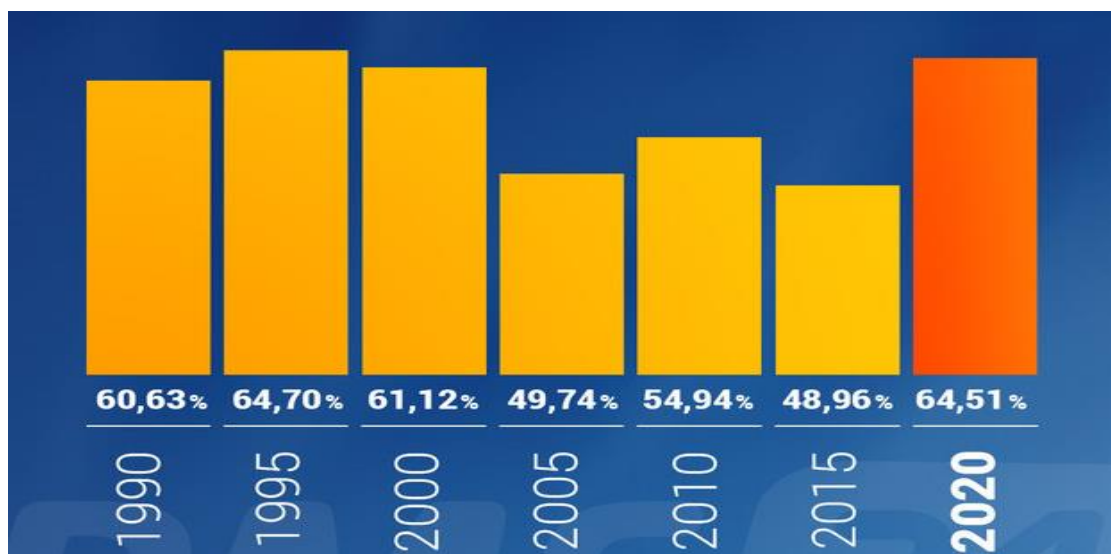
.....

.....

.....

Materiał źródłowy do zadania 6.

Wykres. Frekwencja w wyborach prezydenckich w Polsce po 1989 roku (I tura głosowania)

<https://www.rmfm24.pl>

Zadanie 6.1. (0–4)

...../ 4

Podaj imiona i nazwiska dwóch kandydatów na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, którzy osiągnęli najlepsze wyniki (w tzw. I turze głosowania) w roku, gdy frekwencja była najniższa (A), oraz w roku, gdy frekwencja była najwyższa (B).

A.

Imię i nazwisko:

Imię i nazwisko:

B.

Imię i nazwisko:

Imię i nazwisko:

Zadanie 6.2. (0–2)

...../ 2

Podaj rok wyborów prezydenckich, w których nie odbyło się ponowne głosowanie (tzw. II tura), a następnie wyjaśnij, jaka była tego przyczyna.

Rok:

Wyjaśnienie przyczyny:

.....
.....
.....

Zadanie 7. (0–6)

...../ 6

Uzupełnij tabelę – wpisz obok każdego wydarzenia imię i nazwisko związanego z nim Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

	Wydarzenie	Imię i nazwisko Prezydenta
1.	Przystąpienie Polski do Paktu Północnoatlantyckiego.	
2.	Wyprowadzenie wojsk rosyjskich z terytorium Polski.	
3.	Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej.	
4.	Ratyfikowanie traktatu lizbońskiego przez Polskę.	
5.	Utworzenie Inicjatywy Trójmorza.	
6.	Powołanie do życia Trójkąta Wyszehradzkiego (obecnie Grupy Wyszehradzkiej).	

Zadanie 8. (0–6)

...../ 6

Spośród wszystkich Prezesów Rady Ministrów w Polsce po 1989 roku, podaj imiona i nazwiska trzech kobiet pełniących ten urząd, a także - imiona i nazwiska trzech mężczyzn, którzy byli powoływani na tę funkcję dwukrotnie.

Kobiety pełniące funkcję Prezesa Rady Ministrów:

1.
2.
3.

Osoby powoływane na funkcję Prezesa Rady Ministrów dwukrotnie:

1.
2.
3.

Zadanie 9. (0–6)

...../ 6

Dokończ zdania 1-5. Zaznacz właściwe odpowiedzi spośród podanych.

1. Kandydata na Prezesa Rady Ministrów desygnuje
 - A. Sejm.
 - B. Prezydent.
 - C. Zgromadzenie Narodowe.
 - D. Prezydent za zgodą Sejmu.
2. Prezes Rady Ministrów nie może
 - A. pełnić funkcji ministra.
 - B. pełnić mandatu posła.
 - C. uczestniczyć w Radzie Gabinetowej.
 - D. uczestniczyć w Radzie Polityki Pieniężnej.
3. Radę Ministrów w województwie reprezentuje
 - A. wojewoda.
 - B. marszałek województwa.
 - C. sejmik województwa.
 - D. zarząd województwa.
4. Sejm może wyrazić wotum nieufności wobec Rady Ministrów większością
 - A. ustawowej liczby posłów.
 - B. bezwzględną w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.
 - C. 3/5 ustawowej liczby głosów.
 - D. 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.
5. Członkowie Rady Ministrów za naruszenie Konstytucji lub ustaw, a także za przestępstwa popełnione w związku z zajmowanym stanowiskiem ponoszą odpowiedzialność przed
 - A. Sądem Najwyższym.
 - B. Zgromadzeniem Narodowym.
 - C. Trybunałem Konstytucyjnym.
 - D. Trybunałem Stanu.
6. Do kompetencji Trybunału Konstytucyjnego nie należy:
 - A. rozstrzyganie w przedmiocie sporów kompetencyjnych na szczeblu centralnym.
 - B. zapewnienie zgodności z prawem i jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i sądów wojskowych przez rozpoznawanie środków odwoławczych.
 - C. orzekanie w sprawach skarg konstytucyjnych.
 - D. stwierdzanie zgodności z Konstytucją RP celów i działalności partii politycznych.

Materiał źródłowy do zadania 10.

Fragment traktatu międzynarodowego

Rada Bezpieczeństwa będzie się składała z piętnastu członków [...]. [Poza] stałymi członkami [...] Ogólne Zgromadzenie wybierać będzie dziesięciu innych członków [...] w charakterze niestałych członków Rady Bezpieczeństwa, przy czym należy zwracać w pierwszym rzędzie szczególną uwagę na stopień udziału członków [...] w dziele utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa oraz w innych celach organizacji, jak również na sprawiedliwy rozdział pod względem geograficznym.

<https://sip.lex.pl>

Zadanie 10.1. (0-5)

...../ 5

Podaj nazwy wszystkich państw, które aktualnie są członkami stałymi opisanego w źródle 1. organu.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 10.2. (0-1)

...../ 1

Wyjaśnij, czym różnią się kompetencje członów stałych i niestałych opisanego w tekście organu.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 10.3. (0-1)

...../ 1

Podaj lata, w których Rzeczpospolita Polska pełniła ostatnio (po raz szósty) funkcję niestałego członka opisanego w tekście organu.

.....

Materiały źródłowe do zadania 11.

Logotypy organizacji działających pod egidą ONZ

A.

B.

C.

D.

<https://pl.wikipedia.org/>

Zadanie 11.1. (0-4)

...../ 4

Podaj pełne polskie nazwy organizacji, których logotypy przedstawiono na ilustracjach A-D.

A.

.....

B.

.....

C.

.....

D.

.....

...../ 2

Zadanie 11.2. (0-2)

Rozstrzygnij, który z logotypów A-D odnosi się do organizacji powstałej wcześniej niż ONZ. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do faktografii.

Rozstrzygnięcie:

Uzasadnienie:

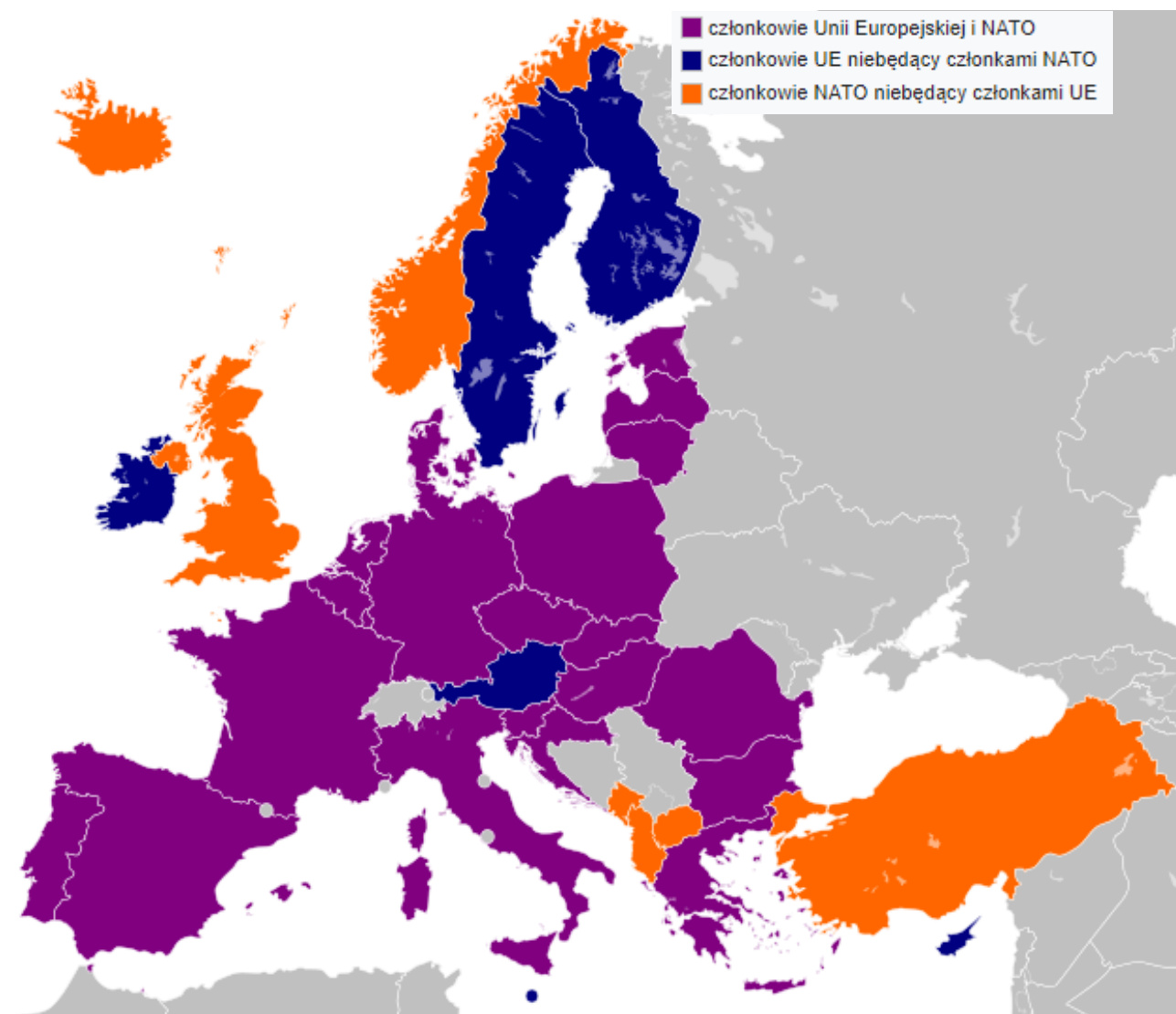
.....

.....

.....

Materiał źródłowy do zadania 12.

Mapa przedstawiająca państwa członkowskie NATO i UE

<https://pl.wikipedia.org>

...../ 8

Zadanie 12.1. (0-8)

Na podstawie mapy Europy oraz własnej wiedzy uzupełnij tabelę – wpisz w odpowiednie miejsca nazwy 4 wybranych państw, które są członkami wyłącznie NATO, a także nazwy 4 wybranych państw, które są wyłącznie członkami Unii Europejskiej. Obok nazwy każdego państwa dopisz rok jego przystąpienia do danej organizacji.

Państwa będące członkami <u>tylko</u> NATO, a niebędące członkami UE		Państwa będące członkami <u>tylko</u> UE, a niebędące członkami NATO	
Nazwa państwa	Rok	Nazwa państwa	Rok

...../ 2

Zadanie 12.2. (0-2)

Podaj dokładne daty (dzień, miesiąc, rok) przystąpienia Polski do organizacji, których dotyczy mapa.

Data przystąpienia do NATO:

Data przystąpienia do UE:

...../ 3

Zadanie 12.3. (0-3)

Podaj nazwiska aktualnych – Sekretarza Generalnego NATO, Przewodniczącego Rady Europejskiej oraz polskiego komisarza w Komisji Europejskiej.

Sekretarz Generalny NATO:

Przewodniczący Rady Europejskiej:

Polski komisarz w Komisji Europejskiej:

Materiał źródłowy do zadań 13.

Fotografie dokumentujące misje pokojowe

A.

<https://www.army.mil>

B.

<https://www.dw.com>

Zadanie 13. (0-2)

...../ 2

Podaj nazwy państw, na obszarze których zostały wykonane przedstawione wyżej fotografie.

A.

B.

Materiał źródłowy do zadań 14.

Praca plastyczna autorstwa Michała Kuczyńskiego

<https://passapalavra.info>

Zadanie 14. (0–2)

...../ 2

Wyjaśnij społeczną wymowę rysunku, interpretując jego elementy graficzne.

.....

.....

.....

.....

.....